GAZETY POLSKIE

Anno 1736 N: 4.

Z Warszawy die 25. Julii.

Z okazyi ták znaczney Inuńdancyi Wod, y codźiennych deszczow, dla ktorych ludźie od głodu prawie po nie ktorych mieyscach umierać muszą, *placando Divinam Majestatem*, áby raczył tę publiczną karę od nas oddalić, ImXiądz Biskup Poznański ná reqwizycyą Krolestwa Ichmośćow naznaczył był supplikacye po wszytkich Kośćiołach tuteyszych, oraz Nabożeństwo Czterdźiestogodźinne, ktore w przeszły Piątek w Kollegiaćie tuteyszey S. Jana zaczeło się, gdźie codźiennie *exemplariter aderant* Krolestwo Ichmość, osobliwie iednak Krolowa Imość ták rano iako y po obiedźie ná nieszporach *flexis genibus* supplikacye swoie odprawowała. W Niedźielę záś przy Konkluzyi wieczorem w przytomnośći rożnych Zakonow, Processyi ze świecami Krolestwo Ichmość Assystowali, ktorych poprzedzali Ichmość *Magnates* tu przytomni, y znaczny konkurs rożnych Ludźi. W tenże Piątek przybiegł tu Kuryer Moskiewski z Peterburga z Listami do ImPána Posła Moskiewskiego donoszący o aktualnie odebranym przez Moskwę Azowie, iakim záś sposobem z Cudzoźiemskiey terazniey szey Gazety *patebit*. W tenże dźień ImP. Mniszech Podkomorzy Litt: obrawszy sobie *in socium vitæ* Imść Pannę Szembekownę Kanclerzankę W. Koronną Lat 13. mającą, wźioł źnią prywatnie w Pałacu Ichmośćiow Rodźicow swoich ślub przez Imći Xiędza Kobielskiego Nominatá Kamienieckiego dany, przy ktorym tylko Domowi Ichmość *aderant*; Pokazuiąc záś Państwu Młodemu Rodźićielski Affekt Imość Pani Kanclerzyna Koronna Wdowa, deklarowała onym Cessye Stárostw y Krolewczyzn do siebie należących poczynić. W Niedźiele odprawiła się Ceremonia Chrzćin Corki Xiążęcia Imći Wowody Ruskiego: *Similiter* w tenże Dźień Corki Xiążęćia Imśći Miecznika Koronnego; Tákże

 eadem

eadem die Corki ImPana Lipſkiego Regenta Koronnego. *Coadiutoria* Biſkupſtwa Wileńſkiego ieſt konferowana Imśći Xiędzu Sapieźie Proboſzczowi Wileńſkiemu. Kroleſtwo Ichmość w krotce maią poſpieſzyć do Saxonii, ktorych rożni Ichmość poprzedzaią *ad propria.* W Sobotę ſprowadzono tu znacznym koſztem dwie Karety z Paryża przyſłane miſterney roboty, iednę dla ImPana Ożarowſkiego Oboźnego Koronnego, drugą dla Xiążęćia Imći Staroſty Kaźimierſkiego Zięćia iego. Dnia dziśieyſzego w Kośćiele OO. Teatynow odprawiły ſię Prymicye Imośći Xiędza Jakuba Nagrodzkiego Kanonika Kathedralnego Inflantſkiego, Syna Imć Pana Piſarza Referendarſkiego Koronnego *in præſentia* rożnych godnych Ichmośćiow. Dnia Jutrzeyſzego Dwor tuteyſzy obchodźić będźie Feſt ANNY Swiętey, *in Honorem* Carowey Imośći ktory *futurâ Poſtâ* opiſze ſię.

Z Poznánia Die 14. Julij 1736.

W tym tygodniu nieſłycháną nas Pan BOG náwiedźił Powodźią, nie tylko Chwaliſzewo, Tum, y Srodka, ále y Miaſto cáłe, wyiąwſzy OO. Francíſzkanow y Zamek, w wodźie pływáią, po Rynku w koło Rátuſza, y po Ulicach Czołnámi, y Promámi iák po morzu ieżdżą, y ná Poczte po Liſty ták iecháć muſzą: Kámienice wſzyſtkie wyiąwſzy iednę bliſką OO. Franciſzkanow prawie do pierwſzego Piętra wodámi ſą nápełnione: Poczta Toruńſka dla złey przeprawy opoźnić ſię muśi, gdyż ná puł mile woda rozlała; Ktora to powodź záczeła ſię Dnia 8. *præſentis*, á do dnia dźiśieyſzego trwa, wſzyſtkim Ludźiom práwie ſerce ſię kraie, pátrząc ná takowe *triſte ſpectaculum.*

Z Berdyczowa die 2. Julii.

Pzyſzła tu wiadomość od Ichmośćiow PP. Kommiſſarzow Kiiowſkich że Krym zapewne Moſkwa odebrała. Azow zaś ma być iuż dotąd wźięty. Twierdzą także że wtych dniach miała być formalna Batalia. Moſkwa przez naſzę Ukráinę y teraz maśieruie ku Azowu. Kijow w oſtrożnośći zámykaią y tylko chleb y ſol znaſzych krajow przypuſzczają, ludźi ſwoich y naſzych *adextra* nie wypuſzczają.

Z pod Huśiatyna die 7. Julii.

Woyſko Moſkiewſkie ode Lwowa

wa

wa ściąga się pod Huciatyn. ImPan Biron idźie z Ciartkowa pod Huśiatyn gdźie mają czekać Imći Pána Generała Kieytha podwody okolicznie o 3. o 4. mile zganiają pod piechotę, gdźie stáną muszą ich ludźie wiktować á Starśi po Dworách stawają y wszelkie wygody każą sobie czynić. Z Huśiatyna Chrześćian y Zydow niewypuszczają.

Z Kamieńca die 8. Julii.

Z Choćimia tu donoszą że ják przyszła naypierwsza wiadomość iż Moskwa ćiągnie ku Zwańcu pod Choćim ták zaraz Basza dał się z tym słyszeć, że jeżeliby Woyska Moskiewskie zmierzały ku Granicy zaraz kilkadźieśiąt tyśięcy Woyska Tureckiego dla zastąpienia onym poydzie. W Choćimiu koło Zamku mocne czynią fortyfikácye, ludźi barzo pędzą ze wśiow, y sámi Turcy codziennie robią, prowianty z Wołoszczyzny, y z Powiatu Choćimskiego ustawicznie zwożą do Choćimia, á drugie skupują. Arnawutow jest koło Choćimia 5. tyśięcy, ztym wszytkim Basza jest poalterowany barzo.

Die 15. Julii. Przyszła tu ze Zwańca wiadomość iż tam *die* *10. Currentis* przybyli z Stambułu Dwa Cudzoźiemcy ktorych Konwojował Aga Turecki y powiadają że ći máją być Sekretarze Posłow Angielskiego y Hollenderskiego z pilną expedycyą względem restauracyi Pokoju do Peterburga Ordynowani. Ci Emissaryi, wstroju Tureckim przybywszy do Zwańca przebrali się po Niemiecku, ktorych nád Forwaktem Polskim Komendę mający odesłał *indilate* do Imśći Pána Regimentarza Giedymina, ztamtąd záś mieli *Citissimis Passibus* do Kijowa & *Consequenter* do Peterburga.

Z Lublina die 15. Julii.

Z tego mieysca to tylko *occurrit ad deferendum* iż Trybunał tuteyszy *in dies diligentissime agitatur*. W przeszły Wtorek Imość Páni Mlicka Woyska Ziemi Nurskiey po kilko Niedźielney tu chorobie *fatiscessit*, ktorey Ciało w przeszły Czwartek *in Assistentia* rożnych Zakonow wynieśione do Wieleb: OO. Bernardynow tuteyszych: Imść X. Mostowski Prezydent Trybunału Koronnego *Pontificaliter* ubrany Assystował temu Aktowi; tudźiesz ImPan Marszałek Trybunalski, y inni rożni Ichmść.

Pogrzeb

Pogrzeb zaś wprzyszły Czwártek ma *subsequi*.

Kontynuacya Pogrzebu J.W.J. M. P. Woiewody Podolsk:

Nulla adiment hanc nubila lucem.

Pod każdym záś Symbolum z osobna Elogia obszernie opisáne były, ále dla szczupłości czásu opuszczáią się.

Gdy ta tedy z światłem ápparencya wygotowana była, otworzono Kościoł záraz z rána, ktory reprezentował swoię Apparencyą, y záraz od OO. Bázylianow záczą wszy *consequenter* Klasztory, iáko to Trynitarze, Kármelici, Francisżkani, Bernardyni, Dominikani, áż do sámey Jedenastey Wigilie spiewáli, potym Ichmość XX. Kánonicy & *Chorus Ecclesiæ Cathedralis Camenecensis* Wigilie zákonkludowawszy, J. X. Kánonik Piotrowicki celebrował Summę, przy licznym konkursie Urzędnikow, y Ziemian Wdztwa Podolskiego, tákże Jmści Páná Kommendanta tuteyszego Garnizonu, w puł Summy Jmć X. Zátwardziałowicz *Ordin: Prædic:* Przeor Sokolecki, Fundácyi J. W. Jmci Páná W'wdy Podol: Kazánie *Facundissimo ore* dwie godziny trwaiące miał, przy dokończeniu Summy ná Hasło *Requiescat in Pace* Granadyrow 100. kommenderowanych z ręczney strzelby y z Armat 12. Artyllerya ognia dáwała: po skończoney Summie *cum Clero*, y Zakonámi wszystkiemi odpráwił się Kondukt, gdzie zá dániem znáku powtore, y potrzecie Granadyrowie, y Artyllerya ostátnie z Dział ogłosiła *Requiem:* potym Jmć X. Przeor Ichmciow XX. zgromadzonych do Pałacu J. W. Jmci Páná Starosty Lisiatyckiego ná obiad żałobny záprosiwszy solennie częstował.

GAZETY CUDZOZIEMSKIE.
Anno 1736.

Z Peterburga Die 2. Julij ſt. v. 1736.

W tym momenćie odebráliſmy tu od Jmći Páná Generała Felt-Márſzałka Lacy przez wypráwionego Generała Adjutanta Oberſzteleitnanta Laſy weſołą nowinę, iákim ſpoſobem Miáſto Azow *Die 20. Junij ſt. V.* poddáło ſię, to ieſt, że Baſza Turecki w tym Mieśćie Kommendę máiący, dźień przodem przez 4. Nayznaczniey-ſzych Turkow tak *in ſcripto* iako y uſtnie o Kapitulacyą prośił, gdzie wyſłuchawſzy tychże Poſłow od Im.Pana Generała Feltmarſzałka Laſij należyty Jemu Reſpons ieſt odeſłany. W krotce potym klucze od Miaſta pomienionego Imći Panu Feltmarſzałkowi ná Tácy przyſłał, y ſam ſię tenże Baſza z Garnizonem y Fortecą całą poddał, y zaraz przy wyſłaniu Imći Pana Generała Adiutanta oſadzona taż Forteca zoſtała Naſzym Woyſkiem, á na zaiutrz Miaſto ſame miało bydz oſadzone.

Z Madrytu die 19. Junij.

Piſzą że tam nie zwyczayne Zimno było przez kilka czaſow, á potym taka nagła gorącość naſtała, z ktorey że aż Ludzie chorować muśieli.

Z Wiednia die 27: Junij.

Ceſarz Jegomość niebędąc *certus* że Porta Ottomańſka akceptować będzie od śiebie proponowaną Mediacyą z Carową Ieymćią, *nominavit* Imći Pana Graffa Jana de Palſi *Generaliſſimum* nad Woyſkie, ktore kontynuie Marſz ſwoy do Węgier, pod ktorym będźie miał Generał Philipi kommendę nad Kawaleryą, także Ichmość P.P. Potzdatzki, Vinceſław de Lichtenſtein, y Bathiani, iáko Leitnantowie, Feltmarſzałkowie. Jeſt też tu wiadomość z Konſtantynopola *de 24. Maij*, że nie máſz ápparencyi do Pokoiu z Perſámi. Wielkiego tu u Dworu tuteyſzego przykładáią ſtáránia, o wynaleźienie tákich ſrzodkow, względem ceſſyi Xięſtwa Lotaryńſkiego, ktoreby ták były ſprzyiáiące Ceſarſkiemu, y Francuſkiemu Dworowi, iáko też y nie preiudykuiące Xiążęćiu Jmći Lotaryńſkiemu, y ieſzcze w dáwney zoſtáią porze, to ieſt; áby Krol Hiſzpańſki, y *Don-Carlos* Xią-

Xiążęciu Jmci Lotaryńſkiemu *Actum Abdicationis & Renuntiationis* zoſtáwionych onemuż w Włoſzech Xięſtw poſłáli, *Infant* záś *Don Carlos* pretenduie Gwarrancyi Morſkich Potencyi dla nábytych przez woynę Krolestw, ktora nie ták łatwo naſtąpi, bo wiele zá ſobą pociąga Reflexyi, y miała nowa w tym Punkcie náſtąpić Propozycya do pretkiego zákończenia Pokoiu.

Z Verſailles die 1ma Julij.

Stánął tu umyślny od *Marquis de Vaugrenan* Poſła u Dworu Hiſzpáńſkiego będącego z Projektem zgody między Krolem Hiſzpáńſkim, y Portugalſkim, ápprobowanym od Krola Hiſzpáńſkiego, y odeſłány do Krola Portugalſkiego. Dnia iutrzeyſzego Krol Jmść iedzie do *Kompiegne*, przez ktorą cáłą drogę ma ſię Połowaniem zábáwić, gdzie upewniaią, że zábáwi przez dwa Mieśiące.

Z Páryża die 2. Julij.

Káwaler *de Orleans* przychodzi po troſze do śiebie, *Marquis de Conflans* z ktorym poiedynkował ználazł ſpoſob umknienia ſię, y Ordynans wyſzedł, áby ſię Krewny Jego retyterował z Pałacu Krolewſkiego. Aże potym rożne Poiedynki były, y kilka Ludźi zgineło, więc Krol Jmść ma dáć publikowáć Edykt przećiwko Duelantom pod tákową karą, iák przedtym bywała. Przed kilką dniami *Principiſſæ de Sangvine*, iáko to Xiężna *de Conti*, y *Thouloſſæ* oddáwały Krolowi Stániſłáwowi Wizytę, tákże Kardynał *de Fleury* w Medonie, dokąd ſię tákże dnia onegdayſzego Miniſtrowie Angielſki, y Hollenderſki událi. Tegoż dnia Krol Jegomość Francuſki munſztrował Regiment *Gens de Armes*, y Muſzkieryerow, miedzy ktoremi Xiąże Daufin ná Froncie iáko Muſzkietyer przybrány *comparuit*. Lubo to pewna, iż nie wyśćie Hiſzpánow z Toſkány, á Sardyńczykow z Medyolanu, ieſt okázyą nie oddania Xięſtwa Lotaryńſkiego Koronie tuteyſzey, tedy iednak upewniaią, iż wyiazd Krola Stániſłáwa do Lotaryngij w krotce naſtąpi, oraz Publikácya Pokoiu ták tu, iáko też y w Wiedniu ma *ſubſequi*. Liſty z Lotaryngij twierdzą, iż Xiężna támeczna zá rekwizycyą Syná ſwego Xiążęćia Lotaryńſkiego Rezydencyą ſwoię z Miáſta *Lune-Ville* przenioſła do Málegrange, dawſzy roſkaz, áby wſzyſtkie ſprzęty domowe wpakowá-

wſzy

wſzy z támtąd zábráli. Kuryer ktory tu przybył z Hiſzpánij miał przywieść *Certitudinem* uczynioney Medyácyi, y Zgody Korony Hiſzpáńſkiey, z Stolicą Apoſtolſką.

Z Londynu die 3tia Julij.

Zá powrotem Krolá z Hannoweru ma bydź deklárácya Maryáżu Krolewny z Synem Xiążęćia *de Heſſen-Caſſel.*

Z Bruxelles die 5ta Julij.

Piſzą że w Charleroy wody wielkie ſzkody poczyniły, kilka ſtodołow porwáły, w iedney Wśi kilka Ludźi utonęło, y śiła Bydłá, tákże wſzyſtko zboże popſute, w inſzym mieyſcu tákże wiele ſzkody poczyniłá, gdźie ná wyſokość byłá pułczwartá łokćiá.

Z Hagi 6ta Julij.

Konferencye Stanow tuteyſzych mianowicie z Miniſtrami Dyſſydenckich Dworow *promoven:* tykaiące ſię *Punctum Religionis & in particulari* kaſſacyi czwartego Artykułu Ryżwickiego pokoiu. Miniſter Angielſki zá odebraniem Kuriera z Hannowru udał ſię ná konferencyą *cum Deputatis Statuum* oraz z Szweckim, Duńſkim, y Pruſkim Miniſtrami, ktorym kommunikował uformowaną Plantę przez tegoż Krolá Imośći Angielſkiego, y Stany Hollenderſkie iáko rzecz tę zacząć, y do ſkutku przyprowadźić maią, ktorą to plantę pomienieni Miniſtrowie do odeſłania Dworom ſwoim *ſunt requiſiti* z denuncyacyą iż Korona Angielſka, y Stany wſzelkie uczyniły remonſtracye Dworowi Ceſarſkiemu, y Francuſkiemu, więc áby też pomienione Dwory Dyſſydeńſkie też ſamę uczyniły wiadomość, záczym wzwyż przerzeczony Miniſter Angielſki, tákże Miniſtrow *convenit:* Nie każą zá złe interpretować że do tych czas *obſervant neutralitatem* y gdyby redukcya Woyſk nie byłá już ſtanęłá, pewnieby pozoſtałá, ile że w tuteyſzey Rzeczypoſpolitey wewnętrzna zaczyna ſię ſcyſſya, gdy Prowincye, to ieſt Phryſya, Grenyngia Iſſellia Geldrya y Utrechtya przećiwko Prowincyi Hollandyi, y Zelandyi Elekcyą Xćia Oranny zá Dyrektora tuteyſzey Rzeczypoſpolitey *per fortia* promulguią y rożne ſkrypta lataią, nie barzo fortelne, dla pomienionych tych dwoch Prowincyi y nawet Poſpolſtwo w Amſterdamie *hoc in puncto* wcale wyuzdane gdy przeciwko wſzelkim zakazom w nocy zgromadza ſię wy-

ſpie-

ſpiewuiąc pieśnie *in honorem* Dworu Xćia Orańſkiego, ktoremu wielkie daią *merita*. Genueńſkiemu Agentowi rekwirowane milliony w Banku Amſterdamſkim wypłacone, ktora to Rzeczpoſpolita. iuż ná 15. millionow ſzkudow ſtraconych rachuie w teraznieyſzey z Korſykami Woynie, o ktorych *conſtat* iż w Progeſſach ſwoich co raz to daley poſtępuią, y znaczną pocztę przed Baſtyą odebrali. Wodz zaś ich *in Perſona ſua* konno ieżdżąc Miaſto rekognoſkował, ktore *circum circa* Woyſkiem otoczył. Pomienionego także Wodza, że ieſt intencya naypierwey odebrać gorę Kapucyńſką z ktorey do Miaſta ſtrzelać mogą, tedy pomieniona gora większym Garnizonem teraz od Genueńczykow jeſt oſadzona.